

GŁOS Ziemi Urzędowskiej

Czasopismo Towarzystwa Ziemi Urzędowskiej

2016

SPIS TREŚCI

Słowo Redaktora: 2016 – Rok wielkich wydarzeń i rocznic . 2

URZĘDÓW PONOWNIE MIASTEM

- Ryszard Szczygiel:* Miejskie dzieje Urzędowa (od końca XIV wieku do 1870 roku) 4
- Marian Surdacki:* Droga Urzędowa do statusu miejskiego . 9
- Marian Surdacki, Magdalena Szumna:* Jak odradzało się miasto. 13
- Józef Baran, Jan Woźniak, Marian Surdacki:* Urzędów znów jest miastem – 1 stycznia 2016 r. 21
- Bp Mieczysław Cisło:* Homilia wygłoszona w Urzędowie w dniu 8 stycznia 2016 r. 23
- Marek Przywara, Marian Surdacki:* Uroczysta XVIII sesja Rady Miejskiej w Urzędowie. 26
- Jan Woźniak:* Działania gminy Urzędów w okresie odrodzenia samorządu w latach 1990–2015 32

AKTUALNOŚCI

- Elżbieta Kuśmiderska:* Urzędowanie na pogrzebie Żołnierzy Niezłomnych 37
- Leszek Gozdalski:* Kronika wydarzeń 2015 r. 38
- Elżbieta Kuśmiderska, Marianna Parczyńska:* Pierwszy „Wieczór kołęd” w mieście Urzędowie 40
- Teresa Kaźmierak:* Wieczór autorski 42
- Marianna Parczyńska:* Wieczór pieśni partyzanckich w mieście Urzędowie. 43
- Teresa Kaźmierak:* Teatr w Urzędowie 44

Z KART HISTORII

- Anna Wnuk:* Okopy Świętej Trójcy, Kamieniec Podolski i jezuita ojciec Jerzy Szornel z Popkowie 45
- Paweł Grudzień:* Walki pod Rozdołami w dniach 6–7 lipca 1915 r. 48
- Anna Mazur:* Opieka społeczna w Urzędowie w okresie okupacji niemieckiej 50
- Bożena Mazik:* Pokazowe procesy członków WiN w Urzędowie 56

WSPOMNIENIA

- Wspomnienia Dominika Wośki – w szkole podoficerskiej . . . 58
- Jan Lucjan Kochanowski:* Łopienniccy sąsiedzi 60
- Na starej fotografii 61
- Kazimierz Cieśliski:* Urzędów w walce z władzą rosyjską, zwaną ludową 62
- Stanisław Gajewski ps. „Stas”:* Moje wspomnienia z lat 1943 do 1952 66
- Marian Surdacki:* Wanda Gawrońska – siostrzenica Błogosławionego 76

OSOBY ZNANE I MNIEJ ZNANE

- Marian Surdacki:* Pier Giorgio Frassati – „Człowiek Ośmiu Błogosławieństw”. 82
- Ks. Aleksander Baca:* Ks. Wiktor Jezierski (1886–1933). Proboszcz parafii Urzędów w latach 1923–1928 84
- Anna Wnuk:* Bracia Ludwik i Józef Lulkowie z Popkowie . . 86
- Elżbieta Kuśmiderska:* Major Aleksander Cieśliski – emigrant rodem z Urzędowa 87
- Wojciech Białasiewicz:* Pod znakiem „Displaced Persons”. 89
- Andrzej Rolla „Miodek”:* Aleksander Gruchalski – architekt z Urzędowa 91
- Andrzej Rolla „Miodek”:* Krystyna Bunsch-Gruchalska – urzędowskie korzenie 92
- Marta Werner:* Janina Kuśmiderska – sylwetka animatorki środowiska szkolnego i lokalnego 93

PODRÓŻE DALEKIE I BLISKIE

- Małgorzata Anna Ciosmak:* Islandia – kraj ognia i wody (dokończenie) 95

ROZMAITOŚCI

- Anna Wnuk:* Rzeczpospolita Babińska na trakcie z Urzędowa do Lublina 98
- Elżbieta Kuśmiderska:* Baza lokalowa Ochotniczej Straży Pożarnej w Urzędowie. 101
- Witold Marecki, Wojciech Marecki:* Urzędowskie koligacje 103
- Marian Surdacki:* Dzieje miłosierdzia w Europie i w Polsce 111
- Marian Surdacki:* Opieka społeczna w Polsce do końca XVIII wieku – pionierska synteza dziejów miłosierdzia 114
- Marian Surdacki:* Ważna publikacja źródłowa do dziejów Lubelszczyzny 115
- Stanisław Tompolski:* Odnowa kopca – pomnika w Bobach-Wsi 116
- Elżbieta Kuśmiderska:* Dęby Pamięci na urzędowskim cmentarzu 117
- Elżbieta Kuśmiderska:* „Mocarze” na motocyklach 119

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

- Śp. Maria Romana Surdacka 121
- Maria Przybylska-Więckowska (1940–2016). 123
- Wspomnienie Przyjaciela – śp. o. prof. Leon Dyczewski (1936–2016) 125
- Tadeusz Cieśliski – sercem urzędowianin, łodzianin z wyboru. 126
- Pamięci Zofii Sabel z d. Wośko 127
- Śp. Janina Kwiatkowska 127
- Śp. Marian Masiak 128

„Głos Ziemi Urzędowskiej” 2016. Rocznik Towarzystwa Ziemi Urzędowskiej. Adres redakcji: ul. B. Dzikowskiego 1, 23-250 Urzędów. Internet: <http://www.urzedow.pl>
Redaktor naczelny: Marian Surdacki. Współpraca: Tadeusz Surdacki, Tomasz Wyka.
Skład komputerowy: Wydawnictwo „Morpol” s.c., Zemborzyce Wojciechowskie 100a, 20-515 Lublin. Druk: „Baccarat” s.c., ul. Raszyńska 37–39, 20-780 Lublin. Publikacja wydana z dotacją finansową Urzędu Miejskiego w Urzędowie. Nakład 700 egz. ISSN 1134-4893.
Na okładce: List gratulacyjny od Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy.